

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Digital møteplass hos Statsforvalteren i Trøndelag, 1. november 2024:

Kommunedelplan for landbruk i Trondheim

Agenda:

- Hvorfor ny landbruksplan?
- Landbruket i Trondheim - status
- Mål og strategier med planen
- Utfordringer og muligheter
- Prosessen med utarbeidelsen
- Oppfølging

Hvorfor ny landbruksplan?

Arealbruk og byvekst

Trondheim
i vekst

År

1915

1945

1970

1980

2000

2012-2015

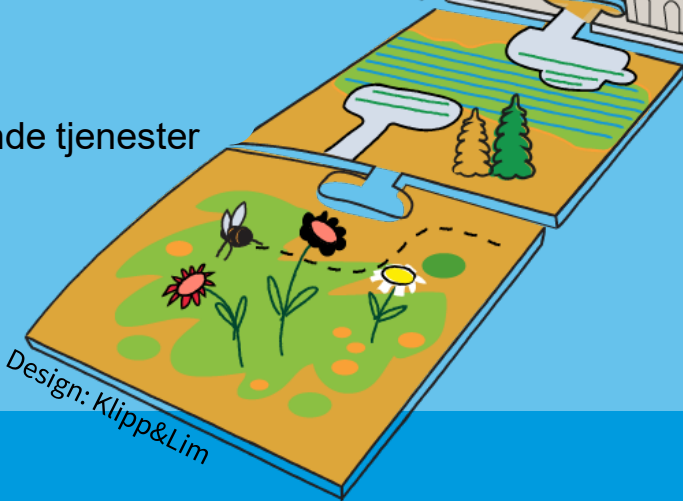

Naturogodene:

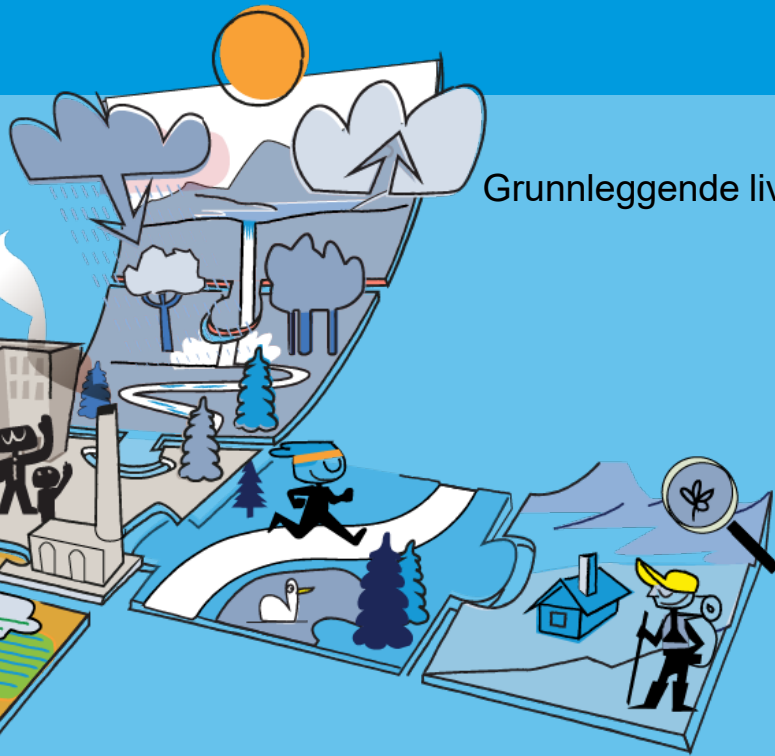
Forsynende tjenester

Regulerende tjenester

Grunnleggende livsprosesser

Opplevelses- og kunnskapstjenester

Design: Klipp&Lim

Landbruket i byen....?

Trøndersk landbruk

Tabell 4-1: Bruttoprodukt og sysselsetting i jordbruket for ulike fylker, sortert etter størrelse på inflasjonsjustert bruttoprodukt.

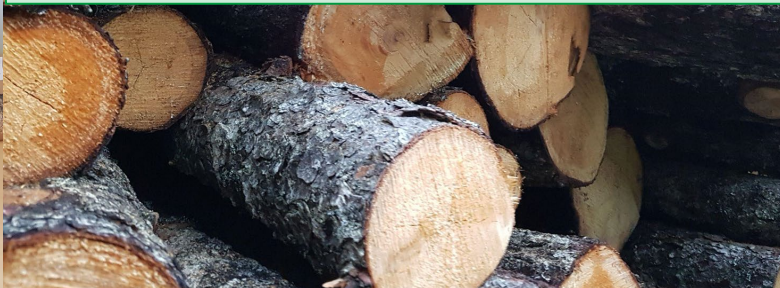
Fylke	Bruttoprodukt, mill. kr	Bruttoprodukt, mill. kr, inflasjonsjustert, 2021-kr	Sysselsetting, årsverk à 1 845 timer	Utgangspkt. for beregning, årstal
Trøndelag	3 726	3 726	5 813	2021
Rogaland	3 007	3 309	6 310	2017
Vestland	1 875	1 941	5 178	2020
Hedmark	1 767	2 095	3 410	2014
Oppland	1 760	2 087	4 234	2014
Møre og Romsdal	1 025	1 061	2 349	2020
Nordland	1 025	1 098	2 457	2018
Troms	410	439	1 066	2018
Telemark	401	466	963	2015
Finmark	147	157	330	2018

Kilde: SINTEF-rapporten Kunnskapsgrunnlag for trøndersk landbruk (2023)

Hva består landbruksnæringa i Trondheim av?

751 landbrukseiendommer - 236 aktive gårdbrukere
(År 2000: 374 aktive gårdbrukere)

16 % jordbruksareal - 73 000 dekar

ca 50 % av arealet er skog

Hva består kommunens jordbruk av?

	År 2000	År 2023	Endring 2000-2023
Antall søkere på produksjonstilskudd	374	236	-36 %
Jordbruksareal i drift, dekar	71 897	62 731	-12 %
Grovfôrareal, dekar (søkere)	29 176 (232)	20 096 (116)	-31 % (-50 %)
Korn, dekar (søkere)	42 460 (280)	42 063 (167)	- 0,9 % (- 40 %)
Potet, grønnsaker, frukt og bær, dekar (søkere)	251 (58)	272 (38)	8,3 % (-34 %)
Melkekyr, antall søkere (antall dyr)	86 (1416)	18 (513)	-79 % (- 64 %)
Ammekyr, antall søkere (antall dyr)	35 (274)	13 (212)	- 63 % (- 23 %)
Sau, antall søkere (antall dyr)	27 (925)	25 (1067)	-7 % (15 %)
Avlspurker, antall søkere	20	3	- 85 %
Verpehøner, antall søkere	27	16	- 41 %
Slaktekylling, antall søkere	5	3	- 40 %

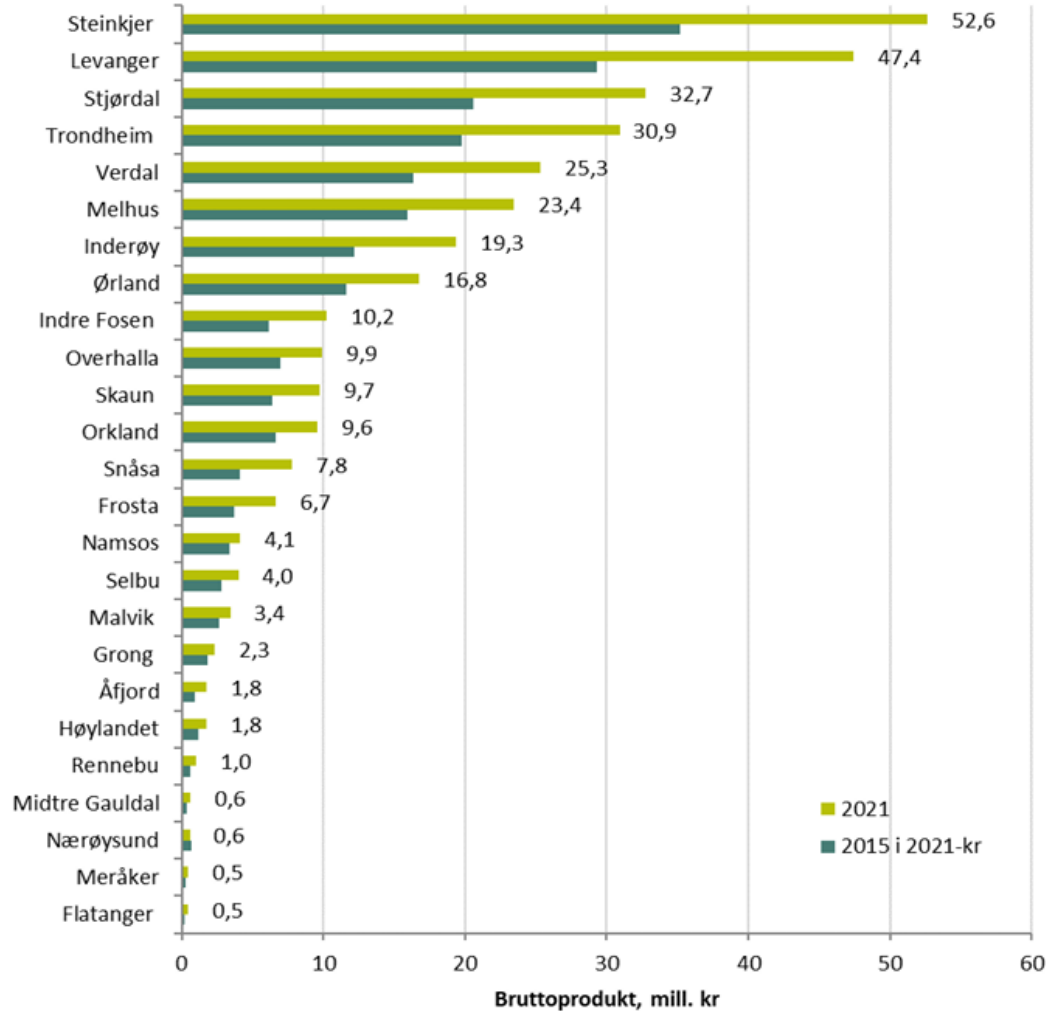

Kornkommunen Trondheim

67 % - 42 000 dekar korn

32 % - 20 000 dekar gras

270 dekar med frukt, bær, potet
og grønnsaker

Figur 4-15: Verdiskaping (bruttoproduct) for kornproduksjon 2015 (i 2021-kr) og 2021.

Skogbruket i Trondheim

- Ca 600 skogeiere
- Hogges tømmer tilsvarende 450-500 tømmerbiler
- Ny skogbruksplan for 2023-2025:
Kommunen inn med 1 980' kr!

[Matstrategi for Trondheim kommune 2022-2030](#)

Plassering i plansystemet

- Utdyper kommuneplanens samfunnsdel på tema landbruk
- Målsettinger i planen gjelder for hele kommunen
- En næringsplan:
 - Matsikkerhet
 - Verdiskaping
 - Bærekraft

Landbruksplanens mål:

Ansvar for et grønnere og mer sirkulært samfunn:

1. Verne dyrkajorda og ta vare på produksjonsgrunnet
2. Ha et kulturlandskap med høyt biologisk mangfold og rene vassdrag
3. Økt matproduksjon, selvforsyningsgrad, bærekraftig matproduksjon
4. Aktiv og bærekraftig skogbruks- og utmarksnæring

Mangfoldig by med et sterkt fellesskap:

1. Landbruket har godt omdømme og god tillit i samfunnet
2. Felles arenaer for samarbeid og utvikling i landbruket

Kunnskaps- og teknologihovedstaden, et kraftsentrum:

1. Attraktiv, variert og godt drevet landbruk som gir verdiskaping, innovasjon og sysselsetting
2. Redusere klimautslipp og øke karbonbindingen i jorda

Trondheimsløftet:

Tabell 2.2. Strategier og tiltak knyttet til mål 1 for KDP Landbruk.

Mål 1: Trondheim kommune verner om dyrkajorda og tar vare på produksjonsgrunnlaget for fremtiden	Frist	Finansiering
Strategi 1: Stanse tap, verne om og sikre bærekraftig utnyttelse av landbruksarealer for matsikkerhet, produksjon av mat og biomasse		
Tiltak 1.1: Lage en kommunal tilskuddsordning som gir et ekstra bidrag til drenering av dyrka jord	2025	
Tiltak 1.2: Ta i bruk Veileder til matjordplaner i Trøndelag, i plan- og bygningslovsaker ¹⁵	2024	
Tiltak 1.3: Fremskaffe kunnskapsgrunnlag for sammenhengen mellom langvarige jordleiekontrakter og investeringer som gir bedre ressursutnyttelse av dyrkajorda	2024	
Tiltak 1.4: Utarbeide en beitebruksplan. Legge til rette for økt bruk av utmarksbeite	2027	
Tiltak 1.5: Sikre at ikke jordbruksarealer omdisponeres til utbyggingsformål i kommuneplanens arealdel og ved dispensasjoner	Løpende	
Tiltak 1.6: <i>Innarbeide retningslinje til bestemmelse § 26.2 i KPA: Driftsbygninger i landbruket bør ikke berøre dyrka jord (fulldyrka eller overflatedyrka) jf. digitale markslagskart AR5 (gårdskart) med mindre det ikke finnes andre alternativ.</i>	Neste rullering av KPA	
Tiltak 1.7: Utarbeide en strategi om hvordan kommunen kan sikre drift av egne jordbruksarealer.	2024	

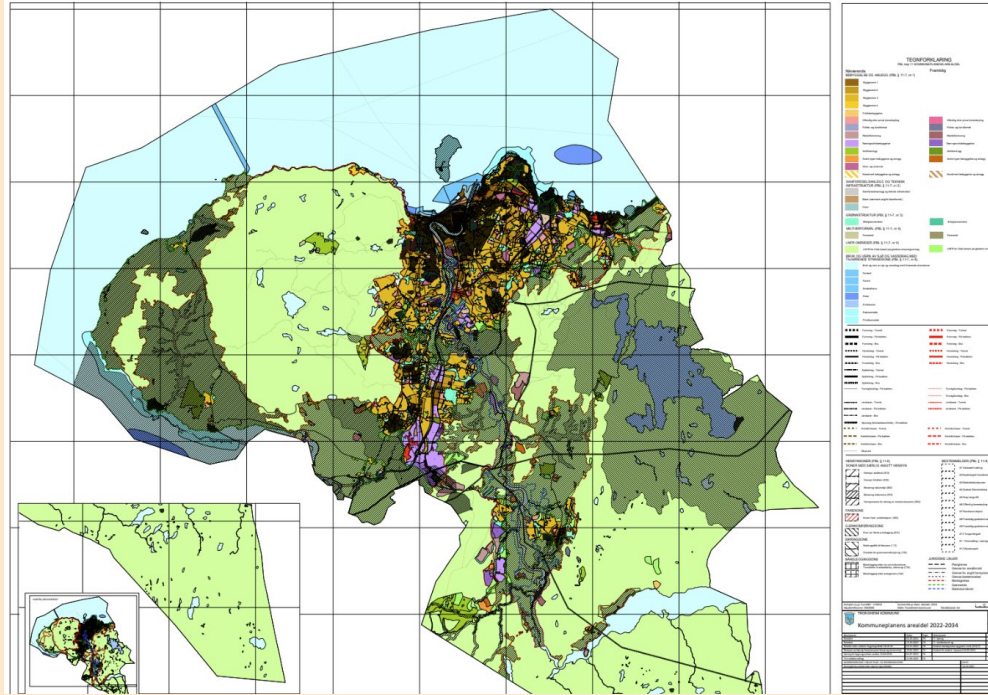

Utfordringer og muligheter:

- Nedbygging av matjorda - minus 9000 dekar!
- Færre bønder og beitedyr
- Mer leiejord gir økt kjøring
- Varmere, våtere, villere - klimaomstilling
- [Naturkrise](#)
- [Energiomstilling](#)
- Kjørskader og trefall i skogen

Utfordringer og muligheter, forts.:

Ny arealdel (KPA) for 2022-2034

Grønn strek

Politiske erklæringer og
engasjement

Byutviklingsstrategi

Handlings- og økonomiplanen

Flere muligheter:

Fortsatt næringsutvikling og aktivitet på egen gård

Nærhet til byen

Beviste forbrukere

Matbyen Trondheim!

Ny teknologi

Produsentnettverk

Urban dyrking

Samarbeid med skoler

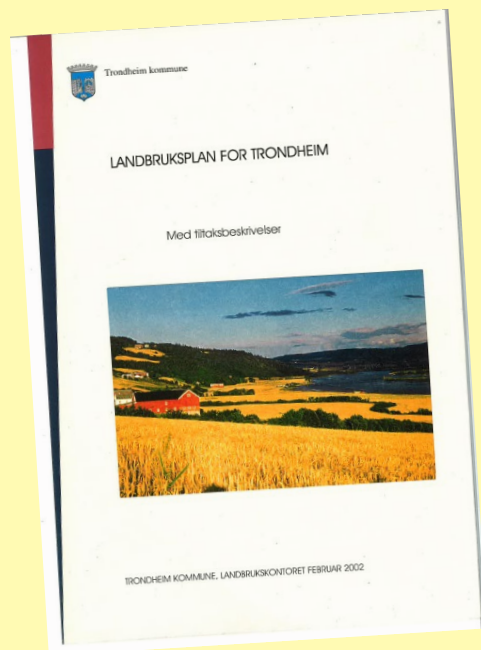
[Bybonden](#)

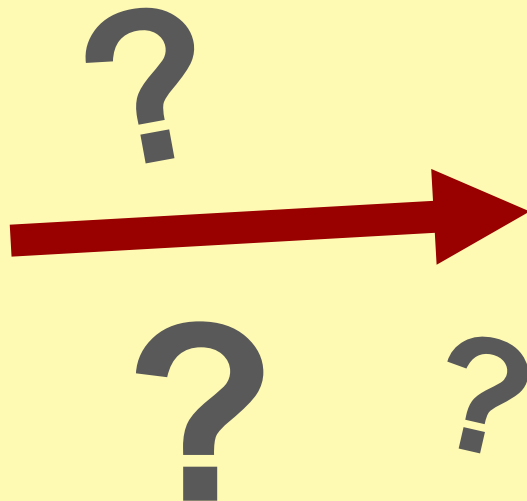
Hvordan lage en landbruksplan?

Figur 1. Planprosess for kommunedelplaner i Trondheim kommune

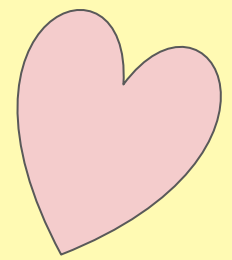
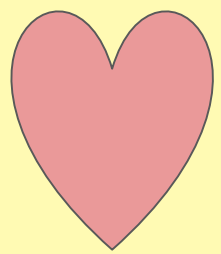
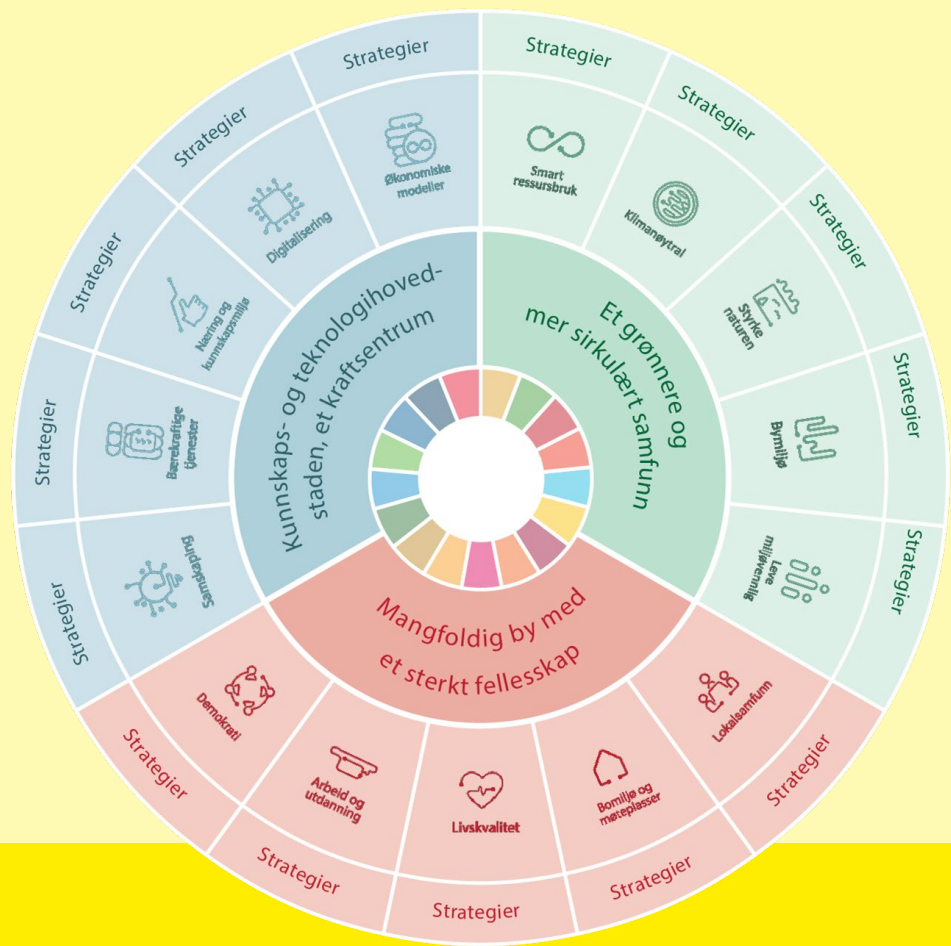
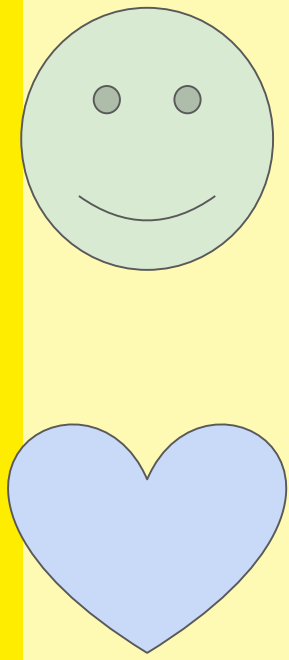
2002...

2024...

Trondheimsløftet - samfunnsplan 2020 - 2032

Planens oppbygging

Faglige perspektiv:

Veien videre

– Vi legger fram krisebudsjett. Det blir trangt

Trondheims befolkning kan vente seg et stramt kommunebudsjett. Det er ingen grunn til å tro at byrådet innfrir valgføftene med det første.

Finansbyråd Kjetil Reinskou (H) legger fram byrådets første trondheimsbudsjett. FOTO: EYVIND MOEN

Adressa 23. oktober 2024...

Spørsmål?

Takk for meg!

